

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»
імені Т.Г. Шевченка

Кафедра мистецьких дисциплін

СИЛКО РОМАН МИКОЛАЙОВИЧ

РОЗРОБКА, ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ
ХУДОЖНЬО-МИСТЕЦЬКИХ ЗАХОДІВ

Конспект лекцій з дисципліни для студентів спеціальності
014 Середня освіта (музичне мистецтво)

Обговорено і рекомендовано на
засіданні кафедри мистецьких дисциплін
протокол №1 від 06.09.2018 р.

Чернігів
2018

УДК 75(072)
ББК Щ14я73
С 36

Рецензенти:

Руденченко А.А. - доктор педагогічних наук, доцент, декан факультету декоративно-прикладного мистецтва Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука.

Кошель А.П. – кандидат педагогічних наук, ст.викладач кафедри дошкільної та початкової освіти Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Р.М. Силко

С 36 Розробка, організація та проведення художньо-мистецьких заходів:
Конспект лекцій з дисципліни для студентів спеціальності 014 Середня освіта (музичне мистецтво) / Р.М. Силко. – Чернігів: НУЧК, 2018. – 62 с.

До посібника увійшли теоретичні матеріали, що розкривають методичні особливості розробки, організації та проведення різних художньо-мистецьких заходів.

Рекомендовано до друку вченою радою факультету дошкільної, початкової освіти і мистецтв Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка (протокол № 2 від 24.10.2018 р.)

© НУЧК 2018

© Р.М.Силко, 2018

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
I. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ».....	7
1.1 Тематичний план навчальної дисципліни.....	7
1.2 Структура навчальної дисципліни.....	11
1.3 Методи поточного та підсумкового контролю.....	13
II. КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ.....	15
2.1 Форми заходів. Етапи підготовки заходу. Аналіз заходу.....	15
2.2 Написання сценарію заходу та підбір конкурсів та завдань.....	25
2.3 Методика підготовки і проведення виставки.....	35
2.4 Методика постановки і проведення концерту.....	39
2.5 Методика постановки і проведення фестивалю мистецтв.....	43
2.6 Методика підготовки і проведення конкурсних заходів.....	51
2.7. Методика підготовки та проведення клубного дня.....	56

ПЕРЕДМОВА

Посібник створений для вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Розробка, організація та проведення художньо-мистецьких заходів» на основі програми, яка складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності “Середня освіта (музичне мистецтво)”

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методичні аспекти розробки, організації та проведення художньо-мистецьких заходів.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна пов'язується з вивченням таких дисциплін: методика викладання художньої культури, методика організації позакласної музично-виховної роботи, сценарно-режисерська розробка музично-виховних заходів, розробка, організація та проведення мистецьких заходів.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Модуль 1. Загальні питання постановки художньо-мистецьких заходів.

Модуль 2. Методичні аспекти постановки художньо-мистецьких заходів.

Метою викладання навчальної дисципліни є збагачення теоретико-методичних знань студентів у сфері розробки, організації та проведення художньо-мистецьких заходів, а також формування практичних навичок для проведення різних видів художньо-мистецьких заходів у загальноосвітній школі та позашкільних установах.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- 1) розкриття теоретико-методичних аспектів постановки художньо-мистецьких заходів у сучасній школі;
- 2) ознайомлення з різними видами художньо-мистецьких заходів та їх особливостями;
- 3) засвоєння методики проведення основних видів художньо-мистецьких заходів;

4) формування навичок самостійної роботи при організації та проведенні художньо-мистецьких заходів.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні **знати:**

- особливості художньо-мистецьких заходів як форми культурно-масової роботи та організаційної форми шкільного навчання; специфіку різних видів художньо-мистецьких заходів;
- специфіку режисерсько-постановочної роботи при постановці художньо-мистецьких заходів; основні завдання вчителя художньої культури як сценариста і режисера;
- алгоритм постановки художньо-мистецьких заходів різних видів з урахуванням вікових особливостей дітей;
- етапи постановки та проведення художньо-мистецьких заходів різних видів;
- методи активізації дітей при постановці художньо-мистецьких заходів;

вміти:

- вирішувати педагогічні, навчально-виховні, художньо-творчі завдання з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, їх мистецької підготовки;
- розвивати у процесі підготовки заходів творчі, художні, акторські та організаторські здібності дітей;
- організувати і керувати художньо-творчою діяльністю дітей у процесі постановки художньо-мистецьких заходів;
- аналізувати, узагальнювати й використовувати в своїй роботі передовий педагогічний досвід у царині постановки художньо-мистецьких заходів, критично оцінювати результати власної педагогічної діяльності, творчо підходити й впроваджувати нові методики, програми й ідеї.

Викладання дисципліни «Розробка, організація та проведення художньо-мистецьких заходів» передбачає лекції та практичні заняття, які

забезпечують формування стійких знань та умінь для здійснення професійного навчання дисципліни «Художня культура. Важлива роль відводиться самостійній підготовці студентів, у ході якої опрацьовується додаткова література, виконуються реферати на запропоновані теми, курсові проекти. Для активізації самостійної та творчої ініціативності студентів пропонується виконання індивідуальних та колективних творчих завдань.

Запропоновані методичні вказівки призначені для підготовки до практичних занять та самостійної роботи студентів з дисципліни «Розробка, організація та проведення художньо-мистецьких заходів» і сприятимуть більш ґрунтовному вивченню курсу.

I. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ»

1.1 Тематичний план навчальної дисципліни.

Модуль 1

Загальні питання постановки художньо-мистецьких заходів

Тема 1. Художньо-мистецький захід як вид культурно-масових заходів.

Художньо-мистецький захід як результат організованого процесу, спрямованого на розвиток художньо-творчих та мистецьких якостей школярів. Загальні та специфічні риси художньо-мистецьких шкільних заходів. Формування естетичної культури та творчий розвиток дітей як головна мета художньо-мистецьких заходів. Основні завдання художньо-мистецьких заходів (розширення мистецького кругозору, збагачення художнього досвіду, розвиток емоційного ставлення до дійсності, розвиток інтересу до різних видів мистецтва, популяризація образотворчого мистецтва, формування почуття колективізму, артистизму). Класифікація художньо-мистецьких заходів за організаційним критерієм (масові, групові, індивідуальні). Основні види і форми художньо-мистецьких заходів та їх характеристика. Взаємозв'язок змісту і форми художньо-мистецьких заходів. Сучасні вимоги до постановки та проведення художньо-мистецьких заходів у загальноосвітній школі.

Тема 2. Форми заходів. Етапи підготовки заходу. Аналіз заходу.

Форми проведення художньо-мистецьких заходів: індивідуальні, групові та масові, а також комплексні та прості (некомплексні). Прості форми – в яких зміст розкривається переважно за допомогою одного засобу й

одного методу (виступи, бесіди, зустрічі, диспути тощо). Комплексні форми характеризуються складністю структури, різноманітністю застосування засобів та методів (концерти, фестивалі, виставки тощо). Етапи підготовки заходу: підготовчий, корекційний, основний. Складові заходу: способи та прийоми підготовки, форма проведення, тематична спрямованість, віковий діапазон, масштабність. Основні вимоги до художньо-мистецького заходу. Схеми аналізу художньо-мистецького заходу.

Тема 3. Написання сценарію заходу та підбір конкурсів та завдань.

Загальна характеристика сценарного етапу, його завдання та значення при постановці художньо-мистецьких заходів. Основні ознаки сценарію (наявність конфліктної ситуації, використання сценарного ходу, наявність ремарок, компільований характер, наявність епізодів, фрагментів, прив'язки). Особливості написання сценарію художньо-мистецьких заходів різних видів (послідовність написання сценарію, складання сценарного плану, збирання сценарного матеріалу, джерела сценарного матеріалу, засоби збирання сценарного матеріалу). Вибір структури сценарію художньо-мистецьких заходів (блочна структура, сценарій з наскрізним розвитком). Врахування вікових, індивідуальних особливостей при написанні сценарію. Вимоги до оформлення сценарію художньо-мистецького заходу.

Модуль II.

Методичні аспекти постановки художньо-мистецьких заходів.

Тема 1. Методика підготовки і проведення виставки.

Види виставок: рекламні, тематичні, конкурсні, підсумкові, навчальні, персональні. Етапи організації та проведення виставки: визначення теми, місця і часу (періоду) проведення виставки; складання тематико-експозиційного плану виставки; підбір та оформлення експонатів виставки;

оформлення виставки та супутніх матеріалів; відкриття виставки; проведення виставки; закриття виставки; післядія.

Тема 2. Методика постановки і проведення концерту.

Концерти можуть бути: рекламні, звітні, святкові, тематичні. Основні етапи організації та проведення концерту: визначити тему (форму проведення) концерту; визначити дату, час і місце проведення концерту; скласти програму або сценарій концерту; переглянути й відібрати концертні номери; продумати текст конферансу і підготувати ведучих; підготувати та поширити запрошення; оформити і вивісити афіші; провести репетицію концерту; організувати і провести концерт; післядія.

Тема 3. Методика постановки і проведення фестивалю мистецтв.

Мета фестивалю: вияв та підтримка талановитої молоді, сприйняття подальшої реалізації її здібностей та нахилів у різних видах мистецтва. Завдання фестивалю: відкриття і розвиток творчих можливостей дитини; творення дитячих ініціатив та забезпечення умов для їх подальшого розвитку; створення умов для успішної особистісної самореалізації дитини; співробітництво дітей і дорослих; залучення до вітчизняної та світової духовної спадщини. Умови участі у фестивалі. Технологія фестивалю включає три етапи: організаційний (підготовчий), конкурсний, заключний (підсумковий).

Тема 4. Методика підготовки і проведення конкурсних заходів.

Педагогічне призначення конкурсних заходів: виявлення рівня спеціальної підготовки дітей у певному виді діяльності; виявлення і підтримка творчо обдарованих дітей; стимулювання творчої активності учнів дитячих об'єднань додаткової освіти; підтримка творчо працюючих педагогів додаткової освіти; організаційна та моральна підтримка даного виду творчості. Форми конкурсних заходів: змагання (турнір), фестиваль,

олімпіада, виставка-конкурс, конкурс дитячих робіт (у певному виді творчої діяльності), конкурс юних виконавців (солістів, ансамблів, масових колективів), огляд-конкурс, тематичний конкурс чи фестиваль, конкурс майстерності. Рівні організації та проведення конкурсних заходів: міжнародний, національний, регіональний, міський, окружний, районний, установчі, конкурсний захід у рамках одного дитячого об'єднання. Основні етапи організації та проведення конкурсного заходу.

Тема 5. Методика підготовки та проведення клубного дня.

Клубний день – спеціально організований масовий захід для учнів дитячого об'єднання додаткової освіти, що змістовно розширює тематику основного навчально-виховного процесу. Додаткові умови організації клубного дня. Форми клубного дня: лекція-концерт (розповідь-концерт), виставка-розповідь, тематична ігрова програма, тематична програма мультфільмів, майстерня, клуб, тематичний вечір або ранок, усний журнал, гра-вистава, "Вогник", свято та ін. Методика підготовки і проведення клубного дня: визначити регулярність проведення клубних днів дитячого об'єднання протягом навчального року; продумати тематику клубних днів на весь навчальний рік (скласти річний план роботи клубу); по кожному клубному дню продумати (при необхідності й уточнити) тему, дату, місце і час проведення; визначити форму проведення клубного дня; скласти план (сценарій) проведення конкретного клубного дня; продумати оформлення, озвучення та обладнання клубного дня; скласти план підготовки клубного дня, розподілити обов'язки; визначити та підготувати ведучого клубного дня; підготувати та поширити запрошення; оформити і вивісити афішу (не пізніше, ніж за два дні).

1.2 Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1												
<i>Загальні питання постановки художньо-мистецьких заходів</i>												
Тема 1. Художньо-мистецький захід як вид культурно-масових заходів	4		2	-	-	-	6					6
Тема 2. Форми заходів. Етапи підготовки заходу. Аналіз заходу.	14	2	2	-	-	10	10	2				8
Тема 3. Написання сценарію заходу та підбір конкурсів та завдань	12	2	2			10	10	2				8
Разом за змістовим модулем 1	32	4	8	-	-	20	26	4				22
Змістовий модуль 2.												
<i>Методичні аспекти постановки художньо-мистецьких заходів.</i>												
Тема 1. Методика підготовки і проведення виставки.	18	2	4	-	-	12	20	2	2			16
Тема 2. Методика	18	2	4			12	18		2			16

постановки і проведення концерту.												
Тема 3. Методика постановки і проведення фестивалю мистецтв.	18	2	4			12	20		2			18
Тема 4. Методика підготовки і проведення конкурсних заходів.	18	2	4			12	18		2			16
Тема 5. Методика підготовки та проведення клубного дня.	18	2	4			12	18		2			16
Разом за змістовим модулем 2	90	10	20			60	94	2	10			82
Усього годин	120	14	26	-	-	80	120	6	10			104

1.3. Методи поточного та підсумкового контролю.

Індивідуальне опитування дає можливість перевірити ступінь засвоєння знань студентами, здатність до аргументації та сформованість мовленнєвих навичок. Студент має можливість логічно та доказово висловити власну думку щодо обговорюваних на практичних заняттях питань.

Експрес-опитування проводиться на початку або в кінці заняття для актуалізації опорних знань, засвоєних студентом. Оцінюючи відповідь, викладач має керуватися такими критеріями: змістовність, правильність та чіткість відповіді.

Виконання практичних завдань проводиться на занятті за допомогою використання ігрових та інтерактивних методів навчання. Проблемні питання чи ситуації вирішуються у мікрогрупах. Студенти мають можливість організувати обговорення у формі дискусії. Оцінюючи виконання практичних завдань, викладач керується такими критеріями: творчий підхід до вирішення проблеми, нестандартність прийняття рішень, самостійність та правильність обґрунтування.

Письмова робота за результатами модульного контролю. Відповідно до програми навчальної дисципліни викладач проводить письмові роботи за результатами вивчення кожного змістового модуля. Кожна письмова робота може включати теоретичні питання та практичні завдання. Питання письмової роботи охоплюють всі теми відповідного змістового модуля.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) – написання відповіді на поставлені проблемні питання у формі есе, реферату, написання анотацій до статей.

Індивідуальні навчально-творчі завдання (ІНТЗ) – самостійна індивідуальна робота студента, що охоплює: складання поурочних планів-конспектів до уроків художньої культури, виготовлення наочності, підбір

відео- та аудіо матеріалів до відповідної теми уроків, складання колекцій репродукцій творів різних видів мистецтв різних культур та народів.

Колективні навчально-творчі завдання (КНТЗ) – самостійна колективна робота студентів, що полягає у розробці та постановці позаурочних мистецько-художніх заходів з художньої культури.

Підсумкова контрольна робота проводиться за результатами вивчення всіх змістових модулів. Вона включає одне теоретичне (усна відповідь за питанням) та одне практичне завдання (підготовка фрагменту уроку або вирішення проблемної ситуації).

II. КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ

2.1. Лекція на тему: «Форми художньо-мистецьких заходів. Етапи підготовки заходу. Аналіз заходу».

План лекції

1. Форми та види художньо-мистецьких заходів.
2. Етапи підготовки заходу.
3. Аналіз заходу.

1.Форми та види художньо-мистецьких заходів.

Існує багато форм проведення художньо-мистецьких заходів. Під формою необхідно розуміти певні способи організації людей й сукупність різних засобів та методів впливу, тобто способи відбору та викладу матеріалу, який складає основу змісту, ідейно-тематичний задум заходу.

Форми поділяються на індивідуальні, групові та масові, а також комплексні і прості (не комплексні).

Прості форми роботи – такі, в яких зміст розкривається переважно за допомогою одного засобу і одного методу. Наприклад: виступи, доповіді, бесіди, лекції, зустрічі, диспути.

Комплексні форми характеризуються складністю структури, різноманітністю застосування засобів і методів. До них відносяться: концертні програми, тематичні вечори, усні журнали, народні університети, школи культури, вечори відпочинку тощо.

До масових форм культурно-просвітницької роботи відносяться: мітинги, публічні лекції, маніфестації, фестивалі, спортивні свята, паради тощо.

Театралізований тематичний концерт. Естрадне шоу і концертно-розважальні програми. Рекламно-концертне шоу. Естрадне шоу і концертно-розважальні програми. Рекламно-концертне шоу. Театралізовані тематичні вечори, вечори-ювілеї, вечори соціально-громадянської тематики, вечори

відпочинку, дитячі ранки. Театралізоване тематичне обрядове дійство.
Театралізоване тематичне свято - вища форма видовищно-масового заходу.

Приклади деяких форм проведення заходів:

Концерт

- Моноконцерт, наприклад, концерт одного піаніста;
- Збірна концертна програма, яка складається з номерів різних жанрів (хореографія, вокал, виступ оркестру, ансамблів тощо).
- Тематичний концерт, присвячений одній темі;
- Театралізований концерт (найскладніший вид) обов'язково має сюжетний хід, ведучі - казкові герої;

Конкурс - це змагання у певному вигляді діяльності двох і більше учасників

- Загальні: різні конкурси за жанрами, КВН, зоряний час, турніри знавців, капелюшне шоу, Гіннес-шоу тощо.
- Для дівчаток: Дюймовочка, Принцеса на горошині, Попелюшка, Коса-українська краса, Червона дівиця та ін.
- Для хлопчиків: Маленький Принц, Лицарський турнір, Робінзонада, Джентльмен-шоу, Добрі молодці тощо.

Тематичні вечори - це масовий захід, присвячений певній темі, і такий, що будується за певним планом (сценарієм). Кожен тематичний вечір несе в собі 3 основні функції:

- інформаційну
- художню
- масову

Жанри вечорів.

Вечір-розповідь.

Будується в оповідній формі, через виступ ведучих та запрошених осіб. Розповідь ведучого та гостей, доповнюється художнім/літературним матеріалом.

Вечір-репортаж.

Виступ безпосередніх учасників і свідків подій, об'єднаних однією темою, але розкритою з різних сторін, активна роль ведучих.

Вечір-портрет.

Цей жанр дозволяє не тільки розповідь про людину, але і розкрити його образ усіма доступними засобами: підбирається біографічний матеріал, на основі якого будується сценарій.

Вечір-ритуал.

Головні події людини, що супроводжують її життєвий шлях (випускний бал, день повноліття, посвята в студенти).

Бал - форма масового заходу, що відрізняється різноманітністю засобів емоційного впливу і великою варіативністю композиційної побудови.

У якості традиційного компонента включають в себе музику, танці, розіграші, конкурси, вікторини, перегляд художнього фільму, живу музику, основний компонент - історико-побутові танці.

Види балів.

- Випускні
- Молодіжні новорічні
- Бал-маскарад
- Осінні
- Квітів тощо.

Карнавал – народно-масовий захід, проводиться на відкритому повітрі, супроводжується ходою, іграми. Притаманна видовищність, костюмовані шоу.

Вернісаж – урочисте відкриття художньої виставки, яке проходить за планом:

- виступ представників адміністрації;
- виступ представників художників, дизайнерів тощо;
- виступ авторів виставки
- організатори

- коментарі художників, мистецтвознавців;
- огляд виставки.

2. Етапи підготовки заходу.

Захід пройде успішно, якщо ретельно спланувати його організацію та підготовку на трьох основних етапах.

1. Підготовчий етап

- Визначення теми, постановка цілей, уточнення аудиторії.
- Складання плану роботи.
- Визначення ходу та змісту заходу.
- Аналіз та підбір літератури.
- Визначення методів та прийомів.
- Розробка сценарію.
- Підготовка атрибутів, реквізиту.
- Виготовлення наочного матеріалу.
- Визначення учасників (актори, ведучі, журі тощо).
- Складання і оформлення сценарію.
- Підготовка та розподіл завдань, пояснення умов, правил або розподіл ролей.
- Складання кошторису проведення заходу.
- Придбання призів, грамот.
- Визначення місця, часу, дати проведення.
- Узгодження з адміністрацією.
- Вирішення організаційних питань.

2. Корекційний етап

- Підготовка оформлення.
- Підготовка та перевірка обладнання і технічних засобів.
- Репетиція, коригування сценарію, генеральна репетиція.
- Об'ява.

- Запрошення глядачів, гостей.

3. Основний етап

- Оформлення залу.
- Встановлення обладнання, технічних засобів.
- Проведення заходу.
- Аналіз проведеного заходу (самоаналіз).
- Можливе обговорення з колегами, гостями.
- Опис досвіду чи розробка методичних рекомендацій.
- Розповсюдження досвіду роботи (проведення відкритого заходу або семінару).
- Узагальнення досвіду роботи у ЗМІ.

При підготовці та проведенні заходів, потрібно пам'ятати, що існують певні вимоги, яких необхідно дотримуватися, щоб досягти поставлених цілей:

1. Захід - не самоціль, а засіб виховання, він повинен створювати цілісність настрою, викликати переживання, спрямовані на формування певних установок.

2. Слід прагнути до залучення в дію широкого кола учасників, щоб кожен міг бути активний, проявити свої знання, здібності і таланти (для бібліотек). Ідеальний варіант, коли всі присутні можуть взяти участь.

3. Захід не повинен бути перевантажений і затягнутий. Принцип: «гра повинна закінчитися трохи раніше, ніж вона набридне».

4. При проведенні дитячих заходів не можна орієнтуватися на вже досягнутий рівень розвитку дітей. Необхідно передбачати і перспективу розвитку. Разом з тим, не можна орієнтуватися і на завищений рівень розвитку. Коли щось занадто просто - це нецікаво, коли дуже складно - теж нецікаво. Зайва простота і зайва складність ведуть до відсутності уваги і інтересу, а значить, проведена робота буде безцільною.

5. Захід має бути захоплюючим, що залежить від форм подачі матеріалу, активності учасників. Чим яскравіше подається матеріал, тим сильніше буде його вплив на емоційну атмосферу.

6. При підготовці масових заходів необхідно враховувати вікові та психологічні особливості учасників. Наприклад, для дітей до 12 років характерними особливостями є прагнення пізнавати світ у грі, швидка стомлюваність, невміння довго концентрувати увагу, підвищена емоційна збудливість, бажання змагатися з однолітками. Це повинно визначати і форми роботи. Тут же можна відзначити, що робота з цією віковою категорією є, мабуть, найбільш важливою і актуальною сьогодні. Саме в дошкільному та молодшому шкільному віці закладаються основи уявлень про світ, життя, формуються звички. Те, що дитина недоотримала у цьому віці, вже не заповниться ніколи.

Також є необхідним:

- Вибрати оптимальний матеріал з урахуванням основних цілей, методів і прийомів на кожному етапі заходу.
- Продумати все, що може забезпечити чіткість проведення заходу.
- Вибрати оптимальні ритм і темп проведення відповідно до настрою.
- Передбачити елементи несподіванки, «родзинки».
- Забезпечити різноманітність форм і творчий характер діяльності учасників.
- Вибудувати взаємозв'язок етапів, зв'язок даного заходу з попередніми і наступними (якщо такі передбачені).

Важливе значення мають складові заходу: способи і прийоми підготовки, форми проведення, тематична спрямованість, віковий діапазон, масштабність.

Захід пройде результативно, якщо дотримуватися основних вимог до нього:

1. Актуальність тематики.
2. Адекватність змісту (відповідність темі).
3. Орієнтація на відповідну аудиторію (теми, зміст, манера подачі).
4. Доказовість позиції (підтвердження цифрами, фактами, прикладами).
5. Лаконічність, ясність, доступність, чіткість.
6. Ретельність підготовки.
7. Бажана системність заходів (за темою, контингенту).

Успіх залежить і від ведучого. Складовими успіху є:

- Уміння увійти у контакт з учасниками.
- Врахування вікових і індивідуальних особливостей аудиторії.
- Поінформованість за темою та ерудиція.
- Культура мовлення та культура поведінки.
- Здатність творчо вирішувати нестандартні ситуації.

Дуже важливо врахувати відповідність тематики та форми майбутнього заходу. Вибір форми дуже важливий. Що ви хочете вкласти у цю справу, як ви його назвете? Іноді саме тут трапляються казуси (Літературне свято «Дитинство, обпалені війною», поетичний аукціон «Читаючи пушкінські рядки», посиденьки «Суспільство. Проблеми. Сучасність», ігрова програма «Біля самовару»).

3. Аналіз заходу.

Важливою умовою відточування професійної майстерності є аналіз (або самоаналіз), який бажано проводити після кожного проведеного заходу. Його мета: сприяти підвищенню ефективності виховного заходу і виховного процесу в цілому.

Аналіз заходу (з докладними поясненнями) пропонується проводити за такою схемою:

1. Тема, назва.
2. Мета
3. Місце проведення.
4. Учасники (кількість, склад тощо).

5. Хто проводить.

6. Форма (вікторина, конкурс, ігрова програма, посиденьки тощо).

7. Методи

8. Якість підготовки та проведення:

- наявність плану, тез, сценарію.
- Використання інформаційного матеріалу, посібників.
- Використання активних та ігрових форм, оригінальність завдань.
- Творчі ідеї, знахідки.
- Володіння матеріалом, методикою проведення заходу.
- Професіоналізм та ерудиція ведучих.
- доступність викладу матеріалу.
- емоційна атмосфера.
- Відповідність змісту заходу обраній формі, а також віку учасників і глядачів.

9. Оформлення

10. Благдання, технічні заходи.

11. Взаємозв'язок мети, завдань, змісту, форми, методів, прийомів і результату.

12. Підсумки. Чи досягнутий результат.

13. Самоаналіз. Виявлення результативності проведеного заходу (виявити вдалі і невдалі моменти). Мета його - сприяти ефективності подальших заходів. Самоаналіз можна зробити за схемою аналізу заходу, але у дуже скороченій формі.

Критерії оцінки заходу:

1. Аналіз готовності педагога або колективу виконавців до проведення виховного заходу за такими критеріями:

- наявність мети й завдань виховного заходу;
- врахування рівня вихованості учнів під час визначення мети і завдань заходу;

- визначення місця заходу в загальній системі виховної роботи.
2. Аналіз процесу підготовки виховного заходу за критеріями:
 - роль класного керівника, майстра-вихователя;
 - роль учнівського активу;
 - злагодженість роботи колективу в процесі підготовки заходу;
 - роль учнівської організації, органів самоврядування;
 - надання педагогом (тактовно) допомоги учням;
 - участь учнів у підготовці заходу;
 - адекватність розподілу обов'язків;
 - термін виконання, облік роботи.
 3. Аналіз проведення виховного заходу за такими критеріями:
 - організація заходу (оформлення, обладнання приміщення; чіткість, організованість, злагодженість роботи; активність учнів; дозування і раціональне використання часу; врахування педагогом вікових особливостей учнів; організація співпраці з дорослими: педагогами, батьками, громадськістю тощо);
 - зміст заходу (зв'язок із життям училища, села чи міста, держави; актуальність; врахування проблемних питань, які хвилюють учнів; правдивість відтворення реалій життя; врахування вікових та індивідуальних особливостей виконавців та учасників).
 4. Аналіз методики проведення виховного заходу за такими критеріями:
 - оптимальність вибору форми проведення заходу;
 - роль педагога, учнівського активу в проведенні заходу;
 - наявність елементів дискусії, відкритого обміну думками;
 - активність учасників, емоційність заходу;
 - рівень самостійності, творчі ініціативності учасників.
 5. Аналіз результативності заходу за такими критеріями:
 - досягнення мети виховного заходу;

- цілісність заходу;
 - досконалість частин заходу.
- б. Загальні висновки та рекомендації.

Література:

1. Васильєва А.С. Организация и проведение мероприятий. Методические рекомендации. 2014. 32 с.
2. Вишняк О.І. Тарасенко В.І. Культура молодіжного дозвілля. Київ: Вища школа. 2008. 53с.
3. Дейнега О.В. Організація та проведення культурно-мистецьких масових заходів. Методичний посібник. Полтава. 2014. 42 с.
4. Салахутдинов Р.Г. Організаційні та педагогічні засади соціально культурної творчості дітей та молоді. Казань. 2004. 462с.

2.2 Лекція на тему: «Написання сценарію заходу та підбір конкурсів та завдань».

План лекції

1. Попередня робота.
2. Вимоги до оформлення сценарію.
3. Стилiстичні вимоги до написання тексту сценарію.

1. Попередня робота.

Дуже важливий аспект розробки сценарію підготовча робота з матеріалом. Існує ряд вимог, якими необхідно керуватися.

Робота з матеріалом

1. При підготовці сценарію по можливості не користуватися одним джерелом, адже у цьому випадку не уникнути поверховості та суб'єктивності.
2. Використаних джерел повинно бути не менше 5 (в тому числі і періодичних видань).
3. При роботі з джерелами потрібно вміти вибирати необхідне, те, що відповідає меті, ідеї заходу, авторському погляду на проблему.
4. Для ефективного ознайомлення з джерелами, потрібно вміти робити позначки олівцем, користуватися закладками, виробляти попередні записи.

При роботі з джерелами потрібно вміло поводитися із застарілими за часом джерелами (видання до 1985 р), адже вони можуть бути ідеологізовані.

Концептуальність

Після обробки матеріалу слід приступити до власне творчої частини, першу сходинку якої можна назвати - народження концепції.

Що таке концепція? Це ядро майбутнього тексту, його ідея. Концепцію можна порівняти зі скелетом, навколо якого згодом наростуть факти, докази, ілюстрації.

Після визначення концепції слід приступити до складання робочого плану. Змістовна частина (повинна бути письмово зафіксована з 2 стор. сценарію).

- Програма заходу.
- Основна змістовна частина.
- Список використаної літератури.

Робота над змістовою структурою сценарію.

Структура кожного сценарію, як і будь-якої доповіді, аналітичного матеріалу і, мабуть, будь-якого тексту являє собою універсальну модель: вступ, основна частина, висновок. При роботі над сценарієм важливо пам'ятати, що обсяг вступу по відношенню до основної частини приблизно дорівнює 5%, висновок - 10-15%. Також важливо пам'ятати про «закон розкриття теми»: тема оголошується у вступі, отримує доказове розкриття в основній частині.

Розкриття принципів і методики роботи над сценаріями виховних заходів потребує комплексного підходу, де будуть взаємодіяти і мета, і завдання, і система засобів педагогічного впливу на учня.

Так, скажімо, готуючи сценарій виховного заходу і реалізуючи його в дії, педагог-організатор розвиває всі сторони особливості підлітка, включаючи його до різних видів діяльності: через осмислення суті та напрямку літературного матеріалу, музичних і художніх засобів; шляхом залучення учасників до підготовки костюмів, виготовлення, оформлення, пошуків і добору музики, окремих номерів – епізодів тощо.

Щоб приступити до роботи над створенням сценарію і його впровадженням в практику, необхідно розкрити специфіку виховного закладу. При цьому слід враховувати:

1) емоційно-образний вплив на особистість, який доповнюється засобами театралізації, переважно інформаційно-логічного характеру,

оскільки театралізація діє не міркуванням, а “живим” показом життя в образах;

2) унікальність можливостей виховної роботи за місцем проживання в тому, що вона забезпечує широку участь учнів, розвинену практику різноманітної самодіяльності, сприяє активному самовираженню особистості;

3) вікові особливості дітей.

У всіх формах роботи надзвичайну роль відіграє використання достовірних життєвих матеріалів, які переконливо діють на думки й почуття як учасників так і глядачів.

За своїм жанром і формою сценарій схожий на драматичний твір. У них обох вказуються дійові особи, зазначається, де відбувається дія. У сценарії, як і у п'єсі, є ремарки-вказівки щодо образного та звукового оформлення.

Педагог-організатор повинен мати відібрані тексти. Знати характер музики чи іншого виду мистецтва, який пропонується з тим, щоб знайти йому відповідне місце, правильно скомпонувати матеріал.

Головним об'єднуючим компонентом у сценарії є сюжетний хід, який є зримим, образним вираженням ідейно-тематичного задуму сценарію.

Будь-який сценарій виховного заходу має чотири основні компоненти: експозицію, розвиток дії (основний зміст), кульмінацію, фінал.

Сценарій ділиться на ряд епізодів (дій), які можуть вміщувати в собі ще дрібніші частини, які є відносно завершеними і “працюють” на розкриття основної думки конкретного епізоду.

Усі частини й епізоди повинні мати підтекст, який рухає сценарій до “понад завдання” – загальної мети виховного заходу. Звідси можна говорити про “безперервність дії”, яка спостерігається у виборі матеріалу, зв'язку, засобах підтримки уваги присутніх, драматургічного напруження, “міцності на розрив”, окремих епізодів, номерів.

У процесі підготовки сценарію слід продумати, щоб кожен його епізод не повторювався лише за змістом. А й за формою, характером, настроєм.

Слід дотримуватись логіки розвитку й наростання дії завершення повного епізоду. Дія повинна підводити до кульмінації, в якій найяскравіше розкривається ідея сценарію.

Фінал будь-якого виховного заходу – надзвичайно важлива частина. Він повинен бути по-особливому емоційним, щоб стати найбільш сприятливим моментом для прояву активності і учасників, і виконавців. Поширеною формою фіналу є об'єднані виступи виконавців і присутніх. Колективне виконання пісні, клятва, прийняття послання, звернення, марш, покладення квітів.

Щоб відібраний для сценарію матеріал перетворився на сюжет необхідно не лише побудувати цікаві епізоди, а й знайти стики між ними, створити органічні переходи від одного до іншого. З цією метою використовуються своєрідні художні прийоми монтажу матеріалу.

1. Контрастність, яка побудована на основі зближення протилежних, контрастних за смыслом елементів.
2. Паралелізм – прийом для підсилення висловленої думки.
3. Одночасність – дія на кількох майданчиках відразу.
4. Лейтмотив – це особливий засіб “нагадування глядачам і слухачам про когось або про щось: про героя, подію, повний період, а також своєрідний спосіб створення настрою.

Прийоми активізації залежать від теми сценарію, від його структури.

Способи активізації:

- а) безпосереднє звернення до присутніх;
- б) розміщення виконавців серед глядачів;
- в) словесна активізація: запитання ведучого – відповіді слухачів;
- г) фізична активізація;
- д) гра.

Без сумніву, педагог-організатор застосовує лише ті активізації, які підсилюють звучання теми та органічно вплітаються в хід сюжету. Художні вистави, вечори, літературні свята дають змогу використати могутню силу

мистецтва живого слова з метою морального та естетичного виховання школярів. Педагог має будувати виховні заходи так, щоб у них заздалегідь передбачався сильний емоційний вплив.

Естетичне переживання, яке з'являється при сприйнятті справжнього мистецтва, швидко та активно формує певний настрій, який, у свою чергу, служить основою для появи глибоких, стійких естетичних і соціальних почуттів.

Якщо говорити про емоційне формування фактів, уміщених у сценарії, та формування світогляду молоді, то слід звернути увагу на ряд засобів, які цьому сприяють:

- художня література;
- інсценівки;
- слово;
- класична, сучасна, народна музика та пісня;
- кіномистецтво;
- хореографічно-пластичні номери;
- образотворче мистецтво (картини, фотографії, плакати);
- звукове, шумове, світлове оформлення.

Таким чином масові свята справляють педагогічний вплив на учнів завдяки застосуванню різноманітних засобів художньої виразності. За такої умови кожен виховний захід впливатиме на моральні вчинки вихованців, на вміння відчувати прекрасне.

2.Вимоги до оформлення сценарію.

Важливим для кожного творчого працівника є володіння технологією написання сценаріїв.

Чому виникає така необхідність?

Незважаючи на велику кількість вихідних сьогодні в періодичній та спеціальній літературі матеріалів на найрізноманітніші теми, як і раніше залишається актуальним створення оригінальних, ексклюзивних сценаріїв, необхідних для роботи конкретної місцевості.

Володіння навичками оформлення і написання сценарію - універсальна здатність, яка допоможе в складанні різних форм творчої діяльності: звітів та інших аналітичних матеріалів.

Без перебільшення можна стверджувати, що написання сценарію - заняття непросте і вимагає як природних здібностей, так і знання деяких правил.

Текст сценарію має бути викладений без помилок. Вимоги до комп'ютерного набору: шрифт – Times New Roman, розмір шрифту – 14, інтервал – 1,5.

Текст, у якому йде мова про дії ведучих та учасників заходу, подається посередині рядка й виділяється курсивом (наприклад: Звучить лірична мелодія), крапка не ставиться. Зліва жирним шрифтом вказують дійових осіб (наприклад: Ведуча:), справа – текст їхніх слів. Текст сценарію має бути викладений за таким алгоритмом:

1. Вказати форму проведення виховної справи та її тему (наприклад: Новорічне свято „Найдорожчий скарб”).

2. Вказати адресність, тобто – для дітей якої вікової категорії призначена справа (наприклад: Для учнів 5-6 класів; Для молодших школярів; Для старшокласників).

3. Вказати мету проведення: навчальну чи пізнавальну, розвиваючу, виховну (наприклад: познайомити молодших підлітків з напрямками живопису, сприяти їхній пізнавальній активності, розвитку уваги, спостережливості, пам'яті, творчих здібностей, формуванню основ естетичної культури).

4. Вказати наочне оформлення, його зміст, кількість (наприклад: плакат „Книга – джерело знань”, табло „Рахуй до ста” (3 шт.), аркуші паперу (3 шт.), журнал „Барвінок” (3 примірники), портрети художників: вказати прізвища й ініціали, надувні кульки (15 штук), букети квітів, вишиті рушники тощо).

5. Музичне оформлення передбачає перелік музичних творів та зазначення їх авторів (наприклад: „Вальс квітів” П.І.Чайковського, „Пісня про рушник”: музика Г.Майбороди, слова А.Малишка).

6. Обладнання включає усі технічні та інші засоби, необхідні для проведення виховної справи (магнітофон, акустична система, мікрофон, телевізор, проектор, декорації, стелаж для виставки, мольберти, трибуна, музичні інструменти, вази для квітів тощо).

7. Окремо вказують різного роду реквізит та аксесуари для проведення ігор і конкурсів: склянки, ложки, мотузки, маски, пов'язки для очей, дрібні предмети, таці, нитки, клаптики тканини, пластмасові пляшки тощо; спортивний інвентар: м'ячі, кеглі, обручі, гімнастичні палки тощо.

8. Сценарій ходу виховного заходу (свята, ігрової програми, турніру, усного журналу, години спілкування тощо) викладається детально в такій послідовності: вступ (визначається актуальність теми, мотивується діяльність), основна частина (її зміст спрямований на реалізацію визначених педагогічних завдань, передбачає залучення учнів до різних видів діяльності), заключна частина (підведення підсумків, допомагає з'ясувати рівень розуміння й усвідомлення основних ідей справи). У ході сценарію слід виділити всі види роботи (розповідь, інтерв'ю, демонстрація, перегляд фрагментів фільму, гра, бесіда, прослуховування музичних творів) й детально їх описати. Якщо виконується пісня, вірш чи прозовий твір – слід подати їх повний текст. Якщо проводиться гра, потрібно вказати завдання її учасникам, правила та умови проведення. Якщо письмове оформлення є детальним, то на початку викладу посередині робиться запис: „Хід свята (ігрової програми тощо)”, якщо подається розгорнутий план проведення виховної справи (наприклад, не можна наперед передбачити, які потрібно буде вводити коментарі в ході інтелектуальної гри, екскурсії чи вікторини), то слід записати: „План проведення інтелектуальної гри”. Не детальний план проведення будь-якої справи педагогом записується за умови, якщо він вільно володіє матеріалом і немає потреби у детальному викладі. Подаючи

досвід виховної роботи на обласну педагогічну виставку, науково-методичну раду, обласні та всеукраїнські конкурси, слід подавати розгорнуті сценарії всіх виховних справ.

9. На титульній сторінці обов'язково потрібно вказати форму проведення виховної справи, її тему, прізвище, ім'я та по батькові автора, його посаду та місце роботи, район.

10. Якщо сценарій є авторською, оригінальною розробкою (у ній немає чужих текстів), то на титульному аркуші вказують: „Автор сценарію: прізвище, ім'я, по батькові”, списку літератури не подають. Якщо сценарій має компілятивний (з різних готових матеріалів компонувався необхідний) або комбінований (є доробки автора та використаний матеріал інших авторів) характер, слід писати „Сценарій підготував (підготувала): прізвище, ім'я, по батькові ”. Якщо над сценарієм працювала творча група, то слід назвати прізвища, імена та по батькові всіх авторів. За умови використання компілятивного та комбінованого методів роботи над сценарієм, після викладу його змісту обов'язково потрібно подати перелік використаної літератури, щоб уникнути плагіату. Описуючи перелік використаної літератури, необхідно вказати сторінки, матеріал з яких є складовою сценарію. Наприклад: Батицький М.В. Музична мозаїка: Музично-дидактичні ігри. – К.: Музична Україна, 1990. – С. 45.

11. Перелік літератури подають згідно вимог.

3. Стилiстичнi вимоги до написання тексту сценарію.

Стилiстичнi вимоги до складання тексту

1. Основна вимога до стиля складається тексту – нейтральність (в лексиці, синтаксисі), виняток становлять сценарії театралізованого характеру.

2. Проте, при складанні тексту, щоб уникнути клішованих виразів, не можна забувати про літературну емоційність, можливо доречне застосування

яскравих фразеологізмів, крилатих виразів, стилістичної орнаментовки (поетичні порівняння, інверсія, незвичайні епітети, метафори).

3. Ознака будь-якого стилістично грамотного тексту - наявність переходів або «смыслових містків», які необхідні для логічного побудови тексту, створення враження руху думки.

Як зробити перехід? Найпоширеніший спосіб - використання вступних слів, пропозицій, виразів (значить, отже, в кінці кінців, по-перше, з одного боку).

Тепер зупинимося на деяких змістовних вимоги щодо складання тексту.

- Лаконізм, тимчасова регламентованість. При написанні сценарію потрібно пам'ятати, що неможливо осягнути неосяжне. Час кожного заходу визначено. Навіть цікаві й доречні факти, якщо їх занадто багато, перевантажують сприйняття, створюють емоційно негативну обстановку в аудиторії.

- Логічність і аналітизм. Не можна відходити від теми. Ліричні відступи доречні лише іноді. Факти потрібно доводити, а не просто перераховувати. Навіть в розважальному заході повинен бути присутнім аналіз (пояснення фактів, підведення риси під вищесказане).

- Необхідно уникати переказу. Це стосується не тільки заходів, присвячених мистецьким творам, а й випадків, коли автор сценарію спирається на якусь ключову статтю, книгу. Завжди потрібно прагнути не до переказу, а до аналізу.

- Об'єктивність. Особиста точка зору має бути присутня, але не превалювати.

- (для бібліотек) Обов'язкове посилання на джерела, а також звернення до книги. Популяризація книги, привернення уваги до неї має бути присутнім на кожному бібліотечному заході.

Література:

1. Васильева А.С. Организация и проведение мероприятий. Методические рекомендации. 2014. 32 с.
2. Вишняк О.І. Тарасенко В.І. Культура молодіжного дозвілля. Київ: Вища школа. 2008. 53с.
3. Дейнега О.В. Організація та проведення культурно-мистецьких масових заходів. Методичний посібник. Полтава. 2014. 42 с.
4. Салахутдинов Р.Г. Організаційні та педагогічні засади соціально культурної творчості дітей та молоді. Казань. 2004. 462с.
5. Седых Т. Технология массового мероприятия. Библиотека в школе. 2007. № 6. С.26.

2.3 Лекція на тему: «Методика підготовки і проведення виставки».

План лекції

1. Етапи організації виставки.

1. Етапи організації виставки.

Виставки можуть бути: рекламні, тематичні, конкурсні, підсумкові, навчальні, персональні.

Етапи організації та проведення виставки:

1. визначення теми, місця і часу (періоду) проведення виставки;
2. складання тематико-експозиційного плану виставки;
3. підбір та оформлення експонатів виставки;
4. оформлення виставки та супутніх матеріалів;
5. відкриття виставки;
6. проведення виставки;
7. закриття виставки;
8. післядія.

Розглянемо докладніше роботу на кожному з названих етапів:

1 етап. При виборі теми виставки необхідно враховувати: календарний і навчальний період, тему навчального року, актуальні завдання дитячого об'єднання та освітнього закладу.

Вибір місця проведення виставки залежить від теми і термінів її проведення. Місцем проведення виставки можуть стати: навчальний кабінет, виставковий зал, коридор, рекреація, хол першого поверху освітньої установи.

Виставкові експонати можуть розташовуватися у виставкових вітринах, на стендах, у шафах, на столах тощо.

Час проведення виставки може коливатися від декількох годин до декількох місяців в залежності від її призначення.

2 етап. Складання тематико-експозиційного плану виставки дозволить максимально змістовно й організовано підготувати та провести виставку будь-якого рівня.

Структура тематико-експозиційного плану виставки:

1. Тема виставки.
2. Місце проведення виставки.
3. Терміни проведення виставки.
4. Цілі виставки.
5. Завдання виставки.
6. Композиційна побудова виставки: композиційний центр виставки, принцип розташування експонатів виставки, місце розташування експонатів виставки.
7. Тематика виставкових робіт.
8. Тип виставкових робіт та критерії їх відбору.
9. Вимоги до оформлення виставкових робіт.
10. Додаткове оформлення виставки: музичний супровід (фон), каталог виставкових робіт, додаткова інформація (за темою виставки або про дитячі об'єднаннях), естетичні доповнення.

3 етап. Підбір виставкових експонатів може здійснюватися таким чином:

- роботи можуть бути взяті у вихованців дитячого об'єднання на період проведення виставки;
- може здійснюватися систематичний відбір виставкових робіт (формується виставковий фонд дитячого об'єднання);
- можна виконати колективні роботи.
- При відборі виставкових робіт можна провести їх конкурсне подання, а також колективне обговорення.

Правила оформлення виставкових робіт вихованців дитячого об'єднання: кожна робота повинна мати закінчений вигляд, необхідне оформлення (паспарту, естетичні доповнення, фон тощо), повинна бути

додана етикетка з наступною інформацією: назва роботи, прізвище та ім'я дитини, його вік, освітній заклад, назва дитячого об'єднання, прізвище та ініціали педагога.

4 етап. Перш за все, необхідно пам'ятати, що виставка - організоване педагогічне заход, що сприяє вирішенню цілого ряду педагогічних завдань, а не прикраса інтер'єру освітньої установи.

Виставка повинна мати: назву, композиційний центр, необхідні інформаційні та літературні додатки, естетичне оформлення, каталог.

Можливі варіанти розташування виставкових робіт:

- послідовно від простих робіт початківців вихованців до складних робіт учнів старших років навчання, випускників, а, можливо, і педагога дитячого об'єднання;
- композиційно, тобто різні дитячі роботи об'єднані за невеликим тематичним композиціям;
- роботи кожної навчальної групи (або кожного дитячого об'єднання) можуть бути розташовані окремо;
- роботи можуть бути згруповані за напрямками або видами діяльності.

5 етап. Відкриття виставки - невеликий, але дуже важливий етап її організації та проведення.

Відкриття може включати наступні елементи: вступне слово педагога або адміністрації освітньої установи, презентацію змісту виставки, представлення учасників виставки, організаційні питання (терміни і час роботи виставки, платний або безкоштовний вхід тощо.), екскурсію по виставці.

6 етап. Проведення виставки можна організувати таким чином:

- організувати чергування учнів дитячого об'єднання на виставці;
- підготувати екскурсії по виставці;
- організувати опитування думок відвідувачів про виставку (книга відгуків, приз глядацьких симпатій, голосування у будь-якій формі та ін.)

Доповненням до виставки можуть бути виступи творчих колективів освітнього закладу, театралізовані дійства, що відповідають тематиці виставки, музичний супровід тощо.

7 етап. Закриття виставки (також як і відкриття) має дуже важливе організаційно-педагогічне значення, так як дозволяє підвести підсумок не тільки даного заходу, але й певного етапу роботи з дітьми.

Закриття виставки може включати такі елементи: вступне слово педагога або адміністрації освітньої установи; підведення підсумків виставки (можна відзначити кращі роботи, активних учнів, творчі знахідки дітей); нагородження учасників виставки; заключне слово педагога або адміністрації освітньої установи (про подальші перспективи виставкової діяльності дитячого об'єднання).

8 етап. Етап післядії дуже важливий для подальшої роботи з дітьми: це підбиття підсумків та визначення перспектив на майбутнє. На цьому етапі роботи необхідно створити ситуацію успіху для кожної дитини - учасника виставки. Для цього можна провести нагородження дітей грамотами та призами, видати наказ з вдячністю учням від адміністрації за організацію і проведення виставки, повідомити в школу про успіхи дитини, організувати для учасників екскурсію, включити інформацію про виставку в літопис дитячого об'єднання.

Література:

1. Васильева А.С. Организация и проведение мероприятий. Методические рекомендации. 2014. 32 с.
2. Дейнега О.В. Організація та проведення культурно-мистецьких масових заходів. Методичний посібник. Полтава. 2014. 42 с.
3. Салахутдинов Р.Г. Організаційні та педагогічні засади соціально культурної творчості дітей та молоді. Казань. 2004. 462с.
4. Седых Т. Технология массового мероприятия. Библиотека в школе. 2007. № 6. С.26.

2.4 Лекція на тему: «Методика постановки і проведення концерту».

План лекції

1. Основні етапи організації та проведення концерту

1. Основні етапи організації та проведення концерту

Концерти можуть бути: рекламні, звітні, святкові, тематичні.

Основні етапи організації та проведення концерту:

1. визначити тему (форму проведення) концерту;
2. визначити дату, час і місце проведення концерту;
3. скласти програму або сценарій концерту;
4. переглянути й відібрати концертні номери;
5. продумати текст конферансу і підготувати ведучих;
6. підготувати та поширити запрошення;
7. оформити і вивісити афіші;
8. провести репетицію концерту;
9. організувати і провести концерт;
10. післядія.

Розглянемо докладніше роботу на кожному названому етапі:

1 етап. При визначенні теми (форми проведення) концерту необхідно враховувати: календарний і навчальний період, актуальні завдання діяльності дитячого об'єднання (установи), тему навчального року, особливості аудиторії.

2 етап. Визначаючи дату і час проведення концерту, необхідно врахувати:

- режим навчання школярів;
- день тижня, вихідні та святкові дні;
- канікулярний період;

- можливість відвідування концерту батьками;
- тему концерту.

Оптимальним для проведення концерту є час з 17 години в робочі дні та з 12-14 годин у вихідні і святкові дні. Місцем проведення концерту може бути: концертний (актовий) зал, велика рекреація, хол першого поверху, великий ганок освітнього закладу, відкрита сцена на вулиці, велика вулична майданчик.

3 етап. При складанні програми або плану проведення концерту необхідно дотримуватися таких правил:

- концерт повинен починатися і закінчуватися "яскравим" масовим номером.
- якщо концерт складається з різних за жанрами і стилями номерів: почати потрібно з "класики" і поступово переходити до сучасній естраді; не можна ставити підряд однотипні номери; не можна після масового номера, супроводжуваного гучною музикою, ставити виступ соліста.

Слід також враховувати вік учасників концерту - почати концерт краще з виступів молодших дітей, а закінчити виступами учасників старшого віку.

4 етап. Концертні номери слід переглянути і відібрати необхідні заздалегідь - не менш ніж за два тижні до дати проведення самого концерту. До перегляду номерів необхідно ознайомити передбачуваних учасників з проектом сценарію, щоб вони заздалегідь продумали тематику виступу.

При відборі концертних номерів потрібно пред'являти до них наступні вимоги: номер повинен мати закінчений вигляд, відповідати темі (формі) концерту, зміст номера має відповідати віку дітей та рівня їх підготовки.

5 етап. Конферанс є необхідною і важливою змістовною складовою будь-якого концерту.

Конферанс дозволяє: створити святковий настрій, викласти необхідну інформацію про учасників концерту і концертних номерах, доповнити концертні виступи тематичною інформацією, провести привітання та

нагородження учасників та гостей концерту, згладити організаційні недоліки при проведенні концерту.

В якості конферансьє на дитячі концерти найкраще підготувати двох дітей - хлопчика і дівчинку (хлопця і дівчину). Текст конферансу з хлопцями потрібно розучити заздалегідь, а також проговорити можливі варіанти дій провідних у випадках організаційних непорозумінь у ході проведення концерту.

Важливо обговорити з провідними форму одягу, а також ретельно відрепетирувати поведінка на сцені.

6 етап. Запрошення на концерт можна оформити на комп'ютері або друкарській машинці, а при необхідності і виготовити з дітьми вручну. На такому квитку необхідно розмістити наступну інформацію: особисте звернення до запрошеного, назва концерту, дату, час і місце проведення концерту, адреса, проїзд і телефон місця проведення концерту, коротку анотацію концерту.

Поширити запрошення в освітньому закладі.

7 етап. Афіша повинна містити наступну інформацію: назву концерту, дату, час і місце проведення концерту, адреса, проїзд і телефон місця проведення концерту, коротку анотацію концерту; умови відвідування концерту (платно або безкоштовно).

8 етап. Репетиція - необхідний етап організації концерту, що дозволяє вирішувати цілий ряд організаційних завдань. У ході репетиції слід: кожен включений в програму концертний номер переглянути на сцені; відрепетирувати з кожним учасником концерту вихід та відхід зі сцени; прорепетирувати, якщо передбачено, нагородження учасників концерту; проговорити з виступаючими вимоги (у всіх деталях) до форми сценічного одягу; призначити час збору учасників концерту.

9 етап. Правила організації концерту:

1. За 1-2 години до початку концерту необхідно перевірити місце його проведення.

2. Необхідно призначити чергування педагогів у глядацькому залі, на сцені, за сценою, біля входу до освітньої установи.

3. Програму концерту (короткий варіант) необхідно віддрукувати в кількох примірниках і розвісити біля входу в зал для глядачів, за сценою, на сцені.

4. Час збору учасників концерту необхідно призначити не менше ніж за 30 хвилин до початку концерту.

5. Перед початком концерту потрібно перевірити організаційну підготовку всіх учасників концерту, а також налаштувати їх на майбутній виступ.

6. Організатору концерту необхідно постійно перебувати на сцені, щоб контролювати все, що відбувається на сцені і поза сценою.

Після закінчення концерту слід зайти до кожного дитячого колективу, щоб подякувати всіх дітей і педагогів за участь (незалежно від якості виступу).

10 етап. Етап післядії повинен включати в себе: обговорення помилок і недоліків концертного виступу, виправлення виявлених недоліків, визначення перспектив концертної діяльності.

Література:

1. Васильева А.С. Организация и проведение мероприятий. Методические рекомендации. 2014. 32 с.
2. Дейнега О.В. Організація та проведення культурно-мистецьких масових заходів. Методичний посібник. Полтава. 2014. 42 с.
3. Салахутдинов Р.Г. Організаційні та педагогічні засади соціально культурної творчості дітей та молоді. Казань. 2004. 462с.
4. Седых Т. Технология массового мероприятия. Библиотека в школе. 2007. № 6. С.26.
5. Чуб Н.В. Азбука дитячого дозвілля [Текст], 2007. 112 с

2.5 Лекція на тему: «Методика постановки і проведення фестивалю мистецтв».

План лекції

1. Підготовчий етап.
2. Технологія організації фестивалю.

1. Підготовчий етап.

Мета фестивалю: вияв та підтримка талановитої молоді, сприйняття подальшої реалізації її здібностей та нахилів у різних видах мистецтва.

Завдання фестивалю:

- відкриття і розвиток творчих можливостей дитини;
- творення дитячих ініціатив та забезпечення умов для їх подальшого розвитку;
- створення умов для успішної особистісної самореалізації дитини;
- співробітництво дітей і дорослих;
- залучення до вітчизняної та світової духовної спадщини.

Умови участі

До участі у фестивалі запрошують не тільки учнів професійно-технічного навчального закладу, а й також учнів з інших загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів.

Фестиваль організують без будь-яких мовних чи стильових обмежень, вибір номерів конкурсної програми – справа учасника.

Журі фестивалю складається з двох паритетних груп: дорослого журі (адміністрація професійно-технічного навчального закладу, вчителі/фахівці в галузі відповідного мистецтва, представники батьківського комітету тощо), а також дитячого журі, яке складається з учнів-представників окремих курсів.

Журі оцінює виступ за критеріями:

- виконавча майстерність;
- артистизм;
- емоційний вплив на глядача.

2. Технологія організації фестивалю

Фестиваль буде успішним тільки за умови, якщо весь педагогічний колектив закладу зацікавлений у різнобічному, вільному і творчому розвитку дитини, коли особистісно центровані технології є нормою, а не окремими епізодами навчально-виховного процесу, коли витримуються вимоги гуманітарної психології, що потребують успішної взаємодії людей, один з яких (учитель) допомагає іншому (учню) змінитися і вдосконалитися, тобто існує емпатія, співпереживання, тепле ставлення до людини. Тільки тоді фестиваль може стати традицією, справжнім святом, якого очікують і учасники, і глядачі.

Технологія фестивалю включає три етапи: організаційний (підготовчий), конкурсний, заключний (підсумковий).

I етап. Організаційний.

- Вибір теми.

Наявність теми певним чином сприяє самоорганізації учасників, спрямовує їхній творчий пошук у певне русло, полегшує процес відбору матеріалу. Тема обирається з урахуванням можливості бути представленою у всіх оголошених номінаціях.

- Виготовлення афіши фестивалю.

Афіша – простір для фантазії дітей чи вчителів, зазвичай її вигляд і формат – це справа особистих художніх смаків; єдині обов'язкові елементи афіші – це назва фестивалю і дані координатора проекту. Проста фраза «З усіма питаннями звертатися до...» допомагає уникнути плутанини і полегшує роботу на підготовчому етапі.

- Заповнення анкет-заявок.

Анкети – заявки професійно-технічних навчальних закладів мають формат А5 і включають такі пункти:

Анкета-заявка

1. ПІБ учасника _____
2. Група _____
3. Контактний телефон _____
4. Жанр _____
5. Автор/виконавець і назва _____
6. Тривалість виступу _____
7. Кількість учасників _____
8. Необхідна технічна допомога _____

У графі ЖАНР учасники підкреслюють ті номінації, у яких хочуть себе спробувати. Кількість номінацій для учасника не обмежується, як не обмежується і кількість номерів (дитина може співати кілька пісень, подати кілька малюнків у номінацію дизайн, збірку творів – у «авторський текст» тощо).

Тривалість виступу зазначається орієнтовно, ця інформація дає змогу на другому етапі у формуванні конкурсної програми.

Остання графа заповнюється в разі необхідності, це стосується елементів реквізиту, костюмів, світла, фонограм.

Специфіка етапу.

На першому етапі важливо зацікавити дітей, переконати тих, хто вагається, заохотити їх до подання заявок, допомогти тим, хто потребує допомоги у виборі матеріалу, підтримати дитячі бажання. Велику допомогу координатору тут можуть надати куратори, класні керівники, вчителі-предметники і керівники гуртків, які краще знають творчі можливості своїх дітей, їх захоплення і зацікавлення. Ключ до успіху дітей – це небайдужість дорослих.

Обов'язкової допомоги, як правило, потребують учасники номінацій «Театр» і «Художнє слово». Вибір хорошого сценічного тексту і поезії для читання – нелегка справа і вимагає певної «літературної кваліфікації», але якщо матеріал знайдено, діти прекрасно його подають та отримують величезне задоволення і неабияку користь.

- Оголошення про порядок фестивалю із зазначенням кінцевого терміну подання творчих робіт.

- Виготовлення квитків на конкурсні дні фестивалю.

Термін здійснення етапу: 3 тижні. Як свідчить досвід, цього часу достатньо, щоб підготувати конкурсні номери, визначитися з програмою і кількістю учасників.

II етап. Конкурс.

- Укладання конкурсної програми.
- Розповсюдження квитків.
- Підготовка приміщення.
- Виготовлення карток дитячого і дорослого журі та рахункової комісії.
- Організація конкурсу.
- Підсумки.
- Оголошення про результати конкурсу.
- Оголошення про номери, рекомендовані на гала-концерт.

Організація II етапу.

Конкурсна програма фестивалю укладається з урахуванням кількості заявлених номерів: порядок учасників визначається відповідно до їхніх побажань і можливостей. Конкурс триває 3 дні, починається після закінчення уроків: перший день – номінації «Вокал» і «Художнє слово», другий – «Музичні інструменти», «Авторський текст» і «Дизайн», третій – «Танець» і «Театр». Зазвичай, у програму можуть бути внесені зміни залежно від конкретних поза конкурсних життєвих реалій.

Квитки на конкурсну програму фестивалю розповсюджуються серед учнів. Як правило у кожного із конкурсантів знаходяться друзі й однокласники, які бажають їх підтримати, тому «зайвих» квитків не буває, тим більше, що кошти за реалізовані квитки стають призовим фондом дитячого журі і після закінчення фестивалю за рішенням дитячого журі передаються в нагороду тому, кого діти вважатимуть найкращим. Арифметика з досвіду: ціна квитка 1 грн дає змогу одному із конкурсантів отримати грошовий приз у розмірі 200-230 грн.

Ідеальним приміщенням для конкурсу є шкільна актові зала, але за її відсутності конкурс може відбуватись у найбільшому з класних приміщень.

- Робота журі.

На загально училищному фестивалі мистецтв працюють дві незалежні конкурсні комісії: доросле і дитяче журі.

До складу дорослого журі входять: адміністрація закладу, викладачі, хореографи, вчителі-словесники, представники батьківського комітету; до оцінювання виступів можуть запрошуватися представники творчих професій, журналісти, люди, пов'язані з дитячою творчістю, освітою, вихованням. Кількість членів журі (10-12 осіб) визначається координатором проекту, до складу рахункової комісії входять 2 особи (цю відповідальну справу слід довірити математикам).

Дитяче журі складається із представників кожної паралелі, головою дитячого журі може стати президент чи віце-президент учнівського самоврядування.

Доросле і дитяче журі працюють за окремими столами, для оцінювання конкурсантів кожен із членів журі отримує окрему картку члена дорослого або дитячого журі, які вирізняються кольором. (Це, наприклад, може бути рожевий для дорослого журі, блакитний для дитячого і жовтий для рахункової комісії – так зручніше опрацьовувати результати).

Внутрішній бік картки містить таблицю:

Назва твору	Прізвище, ім'я учасника	Кількість балів	Додатковий бал	Рекомендовано гала-концерт
-------------	-------------------------	-----------------	----------------	----------------------------

Для номінації «Театр» внутрішній бік картки містить таблицю:

Назва твору	Дійові особи та виконавці	Кількість балів	Додатковий бал	Рекомендовано гала-концерт
-------------	---------------------------	-----------------	----------------	----------------------------

Кожен із членів журі має право на один додатковий бал для одного із конкурсантів у кожній номінації дня. Графу «рекомендовано на гала-концерт» заповнює кожен із членів журі відповідно до власних уподобань. Оцінюють кожний номер конкурсу окремим балом.

Критерії оцінювання друкуються на кожній із карток журі відповідно до представлених у конкурсі номінацій.

Критерії оцінювання

Танець

Виконавча майстерність (до 5 балів).

Артистизм (до 3 балів).

Емоційний вплив на глядача (до 2 балів).

* Максимальна оцінка 10 балів.

Театр

Виконавча майстерність (до 5 балів).

Артистизм (до 2 балів).

Емоційний вплив на глядача (до 3 балів).

У номінаціях «дизайн» і «авторський текст» на перший план замість артистизму виходить глибина й оригінальність назви теми, відповідно кількість балів за майстерне виконання зменшується, але максимальна оцінка залишається у всіх однаковою в усіх номінаціях.

Рахункова комісія підсумовує бали після виставлення їх у кожній номінації (визначають окремо загальний бал дорослого і дитячого журі, а потім усі бали підсумовують і ділять на кількість членів журі). Переможця визначають за середнім арифметичним.

Картка рахункової комісії:

№	Назва твору	ПІБ учасника (для номінації «Театр». Дійові особи та виконавці)	Доросле журі/Дитяче журі	Загальна кількість балів	Місце/Рекомендовано на концерт
---	-------------	---	--------------------------	--------------------------	--------------------------------

- Результати конкурсу, списки переможців за номінаціями і список номерів, рекомендованих на гала-концерт, готуються відразу після підсумків останнього конкурсного дня.

Специфіка етапу

На другому етапі фестивалю важливо створити максимально комфортні умови для учасників конкурсу і членів журі, подбати про конкретність поведінки глядачів.

III етап. Підсумки.

- Підготовка і випуск альманаху творчих робіт.
- Підготовка виставки робіт у номінації «Дизайн».
- Підготовка сценарію і проведення гала-концерту, нагородження переможців.

За перебігом фестивалю слідкують журналісти і фото кори училищної газети. Творчі роботи, подані в номінації «Авторський текст» і «Дизайн», обов'язково друкують у газеті (альманасі) училища, примірник якого автор отримує на гала-концерті. До гала-концерту готують виставку всіх робіт, представлених на конкурс – так відбувається заохочення учасників конкурсу серед «неконцертних» номінацій.

Усі учасники конкурсу отримують дипломи учасників, переможці – дипломи лауреатів I, II, III ступеня і подарунки. Але головним результатом

фестивалю можна вважати дитячу заявку на талант і можливість цей талант побачити, відкрити для себе.

Гала-концерт – це найурочистіший і найулюбленіший етап фестивалю, процес нагородження переможців і відкриття нових зірок і... останній конкурс.

Приз дорослого журі за кращий номер, кращу чоловічу і жіночу роль визначають саме тут. Це дозволяє підтримувати інтригу конкурсу до останніх хвилин і створює додатковий стимул для учасників, особливо для тих, хто не ввійшов до числа переможців на конкурсному етапі.

Можна знайти безліч причин, щоб не відбувся фестиваль, посилаючись на перевантаженість чи упередженість учителів, байдужість чи перевантаженість учнів, брак часу чи технічних засобів... Є тільки одна причина, щоб його здійснити: бажання допомогти дитині розкритися. Хіба вона не варта зусиль?

Література:

1. Васильева А.С. Организация и проведение мероприятий. Методические рекомендации. 2014. 32 с.
2. Дейнега О.В. Організація та проведення культурно-мистецьких масових заходів. Методичний посібник. Полтава. 2014. 42 с.
3. Салахутдинов Р.Г. Організаційні та педагогічні засади соціально культурної творчості дітей та молоді. Казань. 2004. 462с.
4. Седых Т. Технология массового мероприятия. Библиотека в школе. 2007. № 6. С.26.
5. Чуб Н.В. Азбука дитячого дозвілля [Текст], 2007. 112 с
6. Щолокова О. П. Методика викладання світової художньої культури: підручник для студ. пед. ун-тів. Вид. 2-е. К. 2009. 288 с.

2.6 Лекція на тему: «Методика підготовки і проведення конкурсних заходів».

План лекції

1. Загальні відомості.
2. Основні етапи організації та проведення конкурсного заходу.

1. Загальні відомості.

Педагогічне призначення конкурсних заходів:

- виявлення рівня спеціальної підготовки дітей у певному виді діяльності;
- виявлення і підтримка творчо обдарованих дітей;
- стимулювання творчої активності учнів дитячих об'єднань додаткової освіти;
- підтримка творчо працюючих педагогів додаткової освіти;
- організаційна та моральна підтримка даного виду творчості.

Форми конкурсних заходів: змагання (турнір), фестиваль, олімпіада, виставка-конкурс, конкурс дитячих робіт (у певному виді творчої діяльності), конкурс юних виконавців (солістів, ансамблів, масових колективів), огляд-конкурс, тематичний конкурс чи фестиваль, конкурс майстерності.

Рівні організації та проведення конкурсних заходів: міжнародний, федеральний, регіональний, міський, окружний, районний, установчі, конкурсний захід у рамках одного дитячого об'єднання.

2. Основні етапи організації та проведення конкурсного заходу:

1 етап - створення ініціативної групи, визначення рівня та тематичної спрямованості конкурсного заходу, визначення його організаторів;

2 етап - розробка положення про конкурсний захід (див. далі);

3 етап - розсилка положення передбачуваним учасникам конкурсного заходу;

4 етап - організація і проведення організаційних і методичних заходів (зборів, консультацій, майстер-класів тощо) для педагогів - майбутніх учасників конкурсного заходу;

5 етап - збір заявок на участь у конкурсному заході;

6 етап - складання плану проведення конкурсного заходу (графіка перегляду або прослуховування, плану конкурсної виставки тощо), формування складу журі;

7 етап - організація контактів з учасниками конкурсу і вирішення організаційних питань;

8 етап - організація і проведення основних конкурсних заходів (переглядів, прослуховувань, виставкових показів, змагальних заходів та ін);

9 етап - підведення підсумків конкурсу, визначення переможців конкурсного заходу;

10 етап - організація і проведення підсумкових заходів (гала-концертів, показових виступів і т.д.), нагородження переможців;

11 етап - організація і проведення методичних заходів для педагогів - учасників конкурсного заходу (аналіз підсумків конкурсного заходу).

Додаткові дії в ході організації і проведення конкурсного заходу:

- на дитячих конкурсних заходах обов'язково повинні бути присутніми діти: вони можуть бути просто глядачами, а можуть брати участь в роботі дитячого журі або вибирати кращого учасника конкурсу в номінації "Приз глядацьких симпатій";

- для залучення уваги до конкурсного заходу необхідно за кілька днів до його проведення вивісити афішу, поширити запрошення (обов'язково потрібно відправити запрошення всім членам ініціативної групи даного конкурсного заходу, а також керівникам органів освіти та місцевої адміністрації);

- місце проведення конкурсу слід обладнати та оформити у відповідності зі специфікою даного конкурсного заходу;

- підведення підсумків конкурсного заходу та нагородження краще проводити в окремий день, а вручення призів і подарунків поєднувати з показовими виступами переможців;

- в дипломах переможців конкурсного заходу обов'язково потрібно вказати не тільки прізвище та ім'я дитини, але й назва освітнього закладу та дитячого творчого об'єднання, а також прізвище та ініціали педагога.

Структура положення про конкурсний захід

Назва конкурсу (профіль, тематика). Ініціатори проведення конкурсу. Організатори конкурсу. Цілі конкурсу. Завдання конкурсу. Терміни проведення конкурсу. Терміни подачі заявок на участь у конкурсі. Учасники конкурсу. Програма конкурсу. Вимоги конкурсу.

Підведення підсумків конкурсу та нагородження. Склад журі конкурсу.
Контактний телефон:

Додатки до положення про конкурсний захід:

1. Форма заявки на участь у конкурсі:

- назва конкурсу;
- номінація конкурсу;
- освітня установа;
- дитяче об'єднання (клас, група);
- педагог (прізвище, ім'я, по батькові повністю);
- контактні телефони педагога (робочий і домашній);
- виконавець (прізвище та ім'я дитини (назва колективу), вік, школа, клас, рік навчання);
- конкурсна програма (назва робіт, виконуваних творів і т.д.);
- додаткові дані (при необхідності).

2. Зразок етикетки (для робіт образотворчого, декоративно-прикладного та технічної творчості):

- назва роботи;
- виконавець (прізвище та ім'я дитини, її вік);

- освітня установа;
- дитяче об'єднання; - педагог (прізвище, ініціали).

На закінчення необхідно відзначити, що чим більш різноманітною за змістом і формою буде освітня діяльність дитячого об'єднання додаткової освіти, тим більш цікавими і результативними будуть заняття для хлопців.

Масові свята як ніщо інше об'єднують людей, що живуть в одному місті, дозволяють їм забути суєтні будні і зануритися в атмосферу веселощів і радості, поспілкуватися вдосталь з близькими та рідними. Дитячі свята дуже сильно відрізняються від дорослих. Можливо, підготовка до таких заходів є менш серйозною і трудомісткою, але для того, щоб подарувати дитині гарний настрій і змусити його повірити в казку, необхідно з величезною відповідальністю підійти до організації дитячого свята.

Очікувані результати реалізації масового заходу дозволять:

- сформувати місцеве співтовариство дітей і дорослих;
- створити соціокультурну інфраструктуру дитинства району;
- підвищити статус соціального виховання та додаткової освіти в системі району;
- створити систему молодіжного парламентаризму, дитячого громадського руху в районі;
- розвивати соціальну активність дітей і юнацтва;
- створити систему соціокультурних і соціально-педагогічних заходів в районі як для дітей, так і для дорослих, що підвищують статус виховання та додаткової освіти дітей, статус педагога;
- сформувати умови для перспективного і безпечного дитинства.

Література:

1. Васильева А.С. Организация и проведение мероприятий. Методические рекомендации. 2014. 32 с.

2. Дейнега О.В. Організація та проведення культурно-мистецьких масових заходів. Методичний посібник. Полтава. 2014. 42 с.
3. Салахутдинов Р.Г. Організаційні та педагогічні засади соціально культурної творчості дітей та молоді. Казань. 2004. 462с.
4. Седых Т. Технология массового мероприятия. Библиотека в школе. 2007. № 6. С.26.
5. Чуб Н.В. Азбука дитячого дозвілля [Текст], 2007. 112 с
6. Щолокова О. П. Методика викладання світової художньої культури: підручник для студ. пед. ун-тів. Вид. 2-е. К. 2009. 288 с.

2.7 Лекція на тему: «Методика підготовки та проведення клубного дня».

План лекції

1. Загальні відомості.
2. Методика підготовки і проведення клубного дня.

1. Загальні відомості.

Клубний день - спеціально організований масовий захід для учнів дитячого об'єднання додаткової освіти, змістовно розширює тематику основного навчально-виховного процесу.

Змістом клубного дня може стати цікава і необхідна інформація, пов'язана з основною освітньою програмою, але передача її дітям вимагає додаткових умов (тобто в основний навчальний час не може бути повноцінно викладена).

До таких додаткових умов можна віднести:

- тривалий час на виклад інформації (наприклад, 30-45 хв), тоді як на одному навчальному занятті теоретична частина не може перевищувати 25-30 хвилин;
- неможливість розділити інформацію на окремі частини (наприклад, при знайомстві дітей з основними історичними етапами розвитку даного виду діяльності або узагальненні різних напрямів творчості);
- необхідність включення в бесіду перегляду або прослуховування аудіо чи відеоматеріалів, а також організації виставки або концертних виступів;

- залучення до роботи з хлопцями фахівця-практика в даному виді діяльності (наприклад, відомого спортсмена або тренера, композитора чи музиканта-виконавця, художника або скульптора).

Клубний день може бути не тільки пізнавального, а й дозвілєво-розвивального характеру (наприклад, кіноклуб, клуб ігор і витівок, День народження тощо). Педагогічне призначення таких клубних днів - створення умов для змістовного дозвілля і спілкування вихованців дитячого об'єднання.

Клубний день може стати заходом, зміст якого узагальнює знання та вміння,

Призначення таких клубних днів - дати дітям можливість творчо застосувати отримані на заняттях знання, вміння і навички.

Орієнтовна тематика клубних днів:

- клуб аматорів або знавців (музики, книги, танцю, живопису тощо);
- вечір (поезії, музики, танцю тощо);
- майстерня (Діда Мороза, сувенірів, Самоделкіна тощо);
- ігровий клуб;
- кіноклуб (тематичний, клуб любителів мультфільмів тощо);
- "Чарівний світ (квітів, іграшок, фарб, музики, танцю тощо)";
- "Наші (пернаті, домашні, чотириногі тощо) вихованці";
- День народження (вогник, свято тощо);
- зустріч з цікавою людиною.

Форми клубного дня:

- лекція-концерт (розповідь-концерт);
- виставка-розповідь;
- тематична ігрова програма;
- тематична програма мультфільмів;
- майстерня;
- клуб;

- тематичний вечір або ранок;
- усний журнал;
- гра-вистава;
- "Вогник";
- свято тощо.

2. Методика підготовки і проведення клубного дня:

- 1) визначити регулярність проведення клубних днів дитячого об'єднання протягом навчального року;
- 2) продумати тематику клубних днів на весь навчальний рік (скласти річний план роботи клубу);
- 3) по кожному клубному дню продумати (при необхідності й уточнити) тему, дату, місце і час проведення;
- 4) визначити форму проведення клубного дня;
- 5) скласти план (сценарій) проведення конкретного клубного дня;
- 6) продумати оформлення, озвучення та обладнання клубного дня;
- 7) скласти план підготовки клубного дня, розподілити обов'язки;
- 8) визначити та підготувати ведучого клубного дня;
- 9) підготувати та поширити запрошення;
- 10) оформити і вивісити афішу (не пізніше, ніж за два дні).

Хід клубного дня:

- оголошується тема клубного дня, його основний зміст та учасники;
- виступи по ходу клубного дня бажано ілюструвати (аудіоматеріалів, відеоматеріалом, концертними виступами тощо);
- для активізації всіх учасників клубного дня можна включити в хід заходу вікторину, творче завдання, роботу в командах тощо;

- загальний час проведення клубного дня (пізнавально-розвиваючої тематики) не повинен перевищувати 1 години для молодших школярів та 1 години 20 хвилин для підлітків і старшокласників;
- завершити захід можна чаюванням (якщо учасників не надто багато);
- по закінченні клубного дня необхідно підвести підсумки, подякувати всіх учасників клубного дня (промовців, глядачів, помічників), відзначити активістів.

Література:

1. Васильєва А.С. Организация и проведение мероприятий. Методические рекомендации. 2014. 32 с.
2. Дейнега О.В. Організація та проведення культурно-мистецьких масових заходів. Методичний посібник. Полтава. 2014. 42 с.
3. Салахутдинов Р.Г. Організаційні та педагогічні засади соціально культурної творчості дітей та молоді. Казань. 2004. 462с.
4. Седых Т. Технология массового мероприятия. Библиотека в школе. 2007. № 6. С.26.
5. Чуб Н.В. Азбука дитячого дозвілля [Текст], 2007. 112 с
6. Щолокова О. П. Методика викладання світової художньої культури: підручник для студ. пед. ун-тів. Вид. 2-е. К. 2009. 288 с.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ВИДАННЯ

СИЛКО РОМАН МИКОЛАЙОВИЧ

**РОЗРОБКА, ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ
ХУДОЖНЬО-МИСТЕЦЬКИХ ЗАХОДІВ**

Конспект лекцій з дисципліни для студентів спеціальності
014 Середня освіта (музичне мистецтво)

Технічний редактор О.І.Полковник

Комп'ютерний набір Р.М.Силко

*Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
серія КВ № 17500-6250 ПР від 16.11.2010 р.*

Підписано до друку 22.11.2018 р. Формат 60x90 1/16.
Папір офсетний. Друк на різнографі.
Ум.друк.арк. 3,04 Обл.-вид. 2,32 Наклад 50 прим.
Редакційно-видавничий відділ ЧНПУ імені Т.Г.Шевченка.
14013, м.Чернігів, вул. Гетьмана Полуботка, 53, к.208.
Тел.65-17-99.
Chnpu.tipograf@gmail.com